

Nỗi Buồn của Người Tunisia

Nguyễn Quý Đại

Chúng tôi đến Tunisia 3 lần trong hai giai đoạn lịch sử khác nhau trước và sau cuộc Cách Mạng Hoa Lài năm 2011. Hẳn nhiên trước khi xảy ra cuộc Cách Mạng Hoa Lài, thì đời sống người dân ở đây thiếu tự do

dân chủ, người dân cũng nghèo đói chỉ có bọn tài phiệt thì giàu sang phú quý. Giới cầm quyền thì quan liêu tham nhũng hối lộ, độc tài! Trong thời gian đó chúng tôi ít ra phổ chỉ ở trong Resort, Sau năm 2011 chế độ được đổi mới có tự do dân chủ người dân được bỏ phiếu để chọn người tài lãnh đạo đất nước, trong 4 năm thay đổi chính quyền mới chưa có thể phục hồi và phát triển. Nhưng người dân Tunisia đều hy vọng sẽ đến một tương lai tốt đẹp cho đất nước của họ.

Mùa hè ở vùng biển Tunisia khí hậu mát mẽ dễ chịu, nước biển sạch có thể nhìn những đàn cá nhỏ đi tìm mồi, không có nhiều rong rêu như ở Kofu Hy Lạp, từng cơn sóng nhỏ tung tăng chạy vào bờ

cát vàng mịn, không sỏi đá, từ bờ ra xa khoảng 20 m nước sâu tới cỡ ít nguy hiểm. Thú vị nhất buổi sáng tinh sương không khí còn yên tĩnh, chúng tôi đi chân trần dọc theo bờ biển, thông thả tận hưởng những làn gió nhẹ nhè từ ngoài khơi thổi vào.

Chúng tôi thích biển và cũng thích đất nước Tunisia, nhân viên Hotel phục vụ rất chu đáo, vui vẻ và niềm nở, trên môi luôn nở nụ cười "thank you hay sorry" (trong khi ở Việt Nam nhiều du khách đi về than phiền nhân viên phục vụ không vui vẻ thiếu lịch thiệp, ra ngoài thì mua bán giá cho du khách đắt gấp đôi, người bán muốn móc túi du khách, thiếu thật thà...). Một chuyến du lịch bao trọn gói (Alle Inklusive) Hotel 5*, 2 tuần lễ rẻ hơn ít nhất 1000€ so đi các nơi khác ở Âu Châu, nên du khách thích đến bờ biển nước này nghỉ hè. Theo thống kê năm 2014 hơn 2 triệu du khách từ nhiều quốc gia đến tắm biển, cũng như nghỉ dưỡng sức ở Tunisia:

Pháp: 680.000 người (Tunisia từng là thuộc địa của Pháp)

Đức: 425.000 người

Anh: 400.000 người

Số còn lại là du khách những quốc gia khác như: Áo, Đan Mạch, Hoà Lan, Thụy Sĩ... Nhờ phát triển về du

lich tạo cho người dân có công ăn việc làm, chiếm 7% GDP. Các khu bán hàng lưu niệm không lôi kéo, có mỗi mảnh mung như những nơi khác, phần lớn hàng hiệu bị copy nhưng phẩm chất tốt bằng cotton, muốn mua phải trả giá 1/2, ngoại trừ trong shopping có giá cố định. Tránh bị đau bụng tiêu chảy không nên uống nước đá, nên uống nước suối đóng trong chai. Tiền tệ: 1€ = 2,17 Dinar; 1 USD = 1,97 Dinar

Tunisia diện tích 163.610 km²; dân số 10.777.500 (2012). Tổng sản phẩm nội địa, GDP (Gross Domestic Product) 97,74 tỷ USD đứng thứ 60 trên thế giới, trung bình đầu người 9.630USD. Theo Hồi giáo 98%; Thiên Chúa Giáo 1%, Do Thái Giáo 1%. Tài xế taxi đến xe

ngựa cũng lịch sự không đòi thêm tiền trả nước như ở Ai Cập. (ở Ai Cập đi xe ngựa họ đồng ý chở đi một vòng 10€ lúc trả tiền thì kỳ kèo xin thêm 2€).

Bộ Ngoại giao Đức cảnh báo trước cho du khách không được đến các vùng: Tozeur - Douz - Ksar Ghilane - Tataouine - Zarzis. Cách biên giới Algeria, Libya 20km và không được đi vào vùng sa mạc Sahara. Ngày 19/3, Tổ chức Nhà nước Hồi giáo (IS) lên tiếng nhận trách nhiệm vụ tấn công đẫm máu bảo tàng Bardo ở trung tâm thủ đô Tunis tối 18/3, số nạn nhân thiệt mạng 23 người, trong đó có 20 du khách nước ngoài và gần 50 người bị thương. Ba người Tunisia thiệt mạng, trong đó có một Cảnh sát. Hai tên khủng bố là: Yassine Labidi và Saber Khachnaoui bị bắn chết, Cảnh sát bắt giữ 9 nghi phạm, 4 người khác được cho là có liên quan trực tiếp tới vụ tấn công, trong khi 5 người còn lại bị cáo buộc có liên hệ những kẻ tấn công cũng như "đứng đằng sau vụ việc".

Tổng thống Beji Caid Essebsi cho biết nước ông đang trong tình trạng chiến tranh với chủ nghĩa khủng bố: "Những thiếu sót điên cuồng tin này không dọa được chúng ta. Chúng ta sẽ kháng cự lại chúng đến cùng một cách không thương tiếc... Dân chủ sẽ chiến thắng và bảo vệ du khách...". Lời tuyên bố trên làm

hiều người yên tâm, du lịch đến vùng biển của Tunisia. Bờ biển dọc theo thành phố Sousse là một điểm du lịch ưa thích của du khách từ Âu Châu. Không ngờ xảy ra lần thứ 2 tấn công khủng bố tại khu nghỉ mát Sousse, ở Hotel có nhiều Security bảo vệ nhưng họ không có súng để chống lại!

Trưa thứ sáu 26/6 là ngày đau buồn cho du khách bị tên sinh viên Seifeddine Rezgui Yacoubi (23) học ở University in Kairouan, theo lực lượng dân quân khủng bố Nhà nước Hồi giáo của (IS) tấn công du khách ở Hotel Imperial Marhaba. Hắn bắn người từ bãi biển rồi xông vào Hotel, bị Cảnh sát bắn chết khi hắn chạy ra bãi biển, 38 người bị thiệt mạng gồm 30 người Anh, 3 người Ireland 1 người Bồ Đào Nha; 1 người Bỉ, 2 người Đức... 39 người khác bị thương.

Sau vụ khủng bố Bộ ngoại giao Đức không cảnh báo du khách đến Tunisia. (Reisewarnung für Tunesien), tuy nhiên du khách của hãng TUI, Thomson và Thomas Cook có thể hủy chuyến đi không tốn tiền, 250 khách hàng Đức hủy bỏ kỳ nghỉ của họ tại Tunisia. Khoảng 3.500 du khách giữ ý định đi du lịch. Số du khách nói tiếng Đức đang nghỉ hè ở Tunisia hơn 15.000 người. Những lần trước chúng tôi nghỉ hè ở Monastir và Sousse. Hè này chúng tôi lấy E. ticket, Hotelvoucher, Transfervoucher cả tháng trước không thể thay đổi chuyến đi, nếu bỏ chuyến đi mất 90% tiền đã trả, nên đành lên đường đi tắm biển cách nơi khủng bố 12 km. Thật cảm động người con út lấy Reisepass muốn chúng tôi hủy chuyến đi và trả lại tiền cho ba mẹ bị mất. Sống chết đều có số mệnh, chúng tôi từng trải qua chiến tranh, bị tập trung cải tạo, vượt biển... Trình trạng khủng bố đang báo động cả Âu Châu, ở Tunisia hiện nay được tăng cường 1.500 Quân đội, Cảnh sát giữ gìn an ninh cho du khách nghỉ hè có gì phải lo âu? Các con đi làm chúng tôi sử dụng Personalausweis (nếu có địa chỉ Hotel thời gian lưu trú đi các quốc gia gần Âu Châu thì không cần Reisepass) âm thầm xách hành lý ra đi. Lần này là lần đầu tiên trong những lần du lịch chuyến bay bị trễ, chúng tôi được bồi thường thời gian chờ đợi mỗi người 250€. Đến nơi trời bắt đầu tối, phải điền phiếu nhập cảnh và trả mỗi người thêm 15€ tiền thuế, những lần trước không có. Xe bus đón du khách về Hotel trên đường từ phi trường về phố được tu sửa mở rộng, nên nhiều nơi bị kẹt xe, hai bên đường là những vườn cây Oliven xanh lá, nhưng cỏ bị nắng cháy màu vàng, những đàn cừu ăn cỏ khô chạy nhảy trông thật vui mắt. Các ngã tư đường đều có Cảnh sát mang súng dài kiểm soát. Đến Hotel có 2 Cảnh sát mặc sắc phục đen cầm súng và 2 Security canh gác thật cẩn thận.

Hotel có thể chứa trên 1000 du khách, nhưng buổi tối ở Restaurant chỉ hơn 1/2, các nhân viên phục vụ cho biết số du khách ít hơn năm trước vì xảy ra khủng bố. Trước Hotel cũng như ngoài bãi biển ngày đêm đều có 2 Cảnh sát canh gác, tuần tra trên bãi biển xét từng balô, túi xách tay của dân bản xứ đi tắm biển, đi dạo ngang qua khu du khách. Sau 20 giờ trời tối cửa ra bãi biển đều khóa lại. Ngoài đường phố tiếng chó ngụa kêu lóc cóc trên đường nhựa khô khan, nhưng vắng bóng du khách đi xe ngụa chạy quanh phố đã lên đèn. Trong khu Resort cũng vui nhờ khá nhiều người Đức, từ 22 giờ trời gió mát ngồi xem các chương trình văn nghệ của Animation trình diễn với nhiều mục hấp dẫn, dù du khách cho tiền Pourbois hay không đều được nhân viên phục vụ bung bier, rượu, cocktail, nước đến từng bàn đầy đủ. Người nào muốn uống gì thì uống nếu còn sức khỏe! Ông bà người Anh sống ở ngoại ô London, đến hơn một tuần ông bà vui vẻ vì nơi du lịch có an ninh bảo vệ du khách ngày đêm. Buổi sáng cùng chúng tôi ăn điểm tâm trên khuôn mặt ông bà kém vui vì ông nhận thư của Bộ ngoại giao Anh thông báo, cho tất cả du khách Anh, phải rời Tunisia hạn chót là 12.7 có những chuyến bay đưa khách trở về cố hương, dù ông bà muốn ở lại cũng không thể được vì sau đó không có chuyến bay nào từ phi trường Enfidha bay sang London. Cũng trong thời gian này Bộ ngoại giao Áo, Đan Mạch cũng theo Anh ra thông báo buộc công dân nước họ phải rời Tunisia có máy bay của chính phủ đón về.

Tin trên làm cho chef cũng như nhân viên ở Hotel lo buồn, họ vẫn nở nụ cười nhưng đôi mắt không dấu được u buồn, Hotel mất đi 50 du khách và sẽ mất thêm nhiều nữa, cũng may Bộ ngoại giao Đức "chịu chơi" có lập trường vững, ủng hộ chính phủ Tunisia hết lòng, còn viện trợ cho 100 triệu €, để chống lại khủng bố, giúp huấn luyện kỹ thuật cho Cảnh sát, Quân đội kiểm soát biên giới, làm hàng rào ngăn cách với Lybia. Hai tuần nghỉ hè có dịp tiếp xúc với Cảnh sát là những người trẻ vui tính, mặc sắc phục đeo cấp bậc gần giống như CSQG VNCH trước 1972.

Ngày nay Tunisia trong trình trạng báo động nhưng không đến nỗi nào nguy hiểm. Hơn 10 triệu dân chỉ có một phần tử nhỏ cuồng tín có thể bị tiêu diệt nếu Cảnh sát Quân đội làm việc hết mình. (lệnh

cấm của chính phủ Anh có giá trị đến tháng 10.2015, mùa hè này sẽ không có người Anh nào đến Tunisia, cũng làm ảnh hưởng đến du khách các quốc gia khác!). Một bài học cho chính phủ Tunisia mất uy tín

không kiểm soát nghiêm minh, sau vụ khủng bố ở Tunis, để phần tử IS tiếp tục khủng bố lần thứ 2 ở Sousse cũng đầy máu và nước mắt, làm cho thế giới ghê sợ!

Trời đã về chiều, chúng tôi giả từ vùng biển Sousse, xe bus đón du khách ở các Hotel cùng một chuyến về, ra đầu xa lộ đến phi trường Enfidha, bị Cảnh sát chặn xe phải chờ khoảng 10 phút, tài xế cho biết có xe Cảnh sát bảo vệ chạy trước hướng dẫn, đoàn du khách trở về được bảo vệ, đi đến nơi về đến chốn, không thể để xảy ra khủng bố thêm lần thứ 3.

Đúng vậy nếu xảy ra một lần nữa thì người dân Tunisia sẽ đói khổ vì mất việc, mất đi nguồn ngoại tệ lớn của hơn 2 triệu du khách hàng năm. Tunisia sẽ nghèo khó! Về lại Munich nhưng tôi vẫn còn ám ảnh những đôi mắt buồn rưng lệ của từng người làm việc ở Hotel, nếu du khách ít đến thì chủ bất nhân viên mất việc trường hợp khó khăn cho những người đàn ông đi làm nuôi vợ với 4 hay 5 đứa con, thất nghiệp không nhận được tiền trợ cấp cũng như bảo hiểm sức khỏe! các cửa tiệm người bán hàng ngủ gật vì không có khách. Một tên khủng bố giết chết 38 du khách, linh hồn của họ đã về với cõi vĩnh hằng, nhưng đời sống những người dân nghèo Tunisia đang dờ dẫm sống dờ chết. Tôi cầu mong sau lễ Ramadan có thêm du khách của các nước Hồi giáo đến du lịch, có thể làm cho đất nước Tunisia nở thêm những cánh hoa xương rồng trên sa mạc.

Nguyễn Quý Đại